

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF**

Seduta tad-19 ta' April, 2005

Citazzjoni Numru. 361/2004

**Avukat Dottor Peter FENECH għan-nom u in
rappreżentanza tas-Socjeta' estera Manufacture Des
Montres Rolex S.A.**

vs

**Avukat Dottor Anthony CUTAJAR u I-P.L. Liliana
Buħaġiar li b'Degriet tal-15 ta' Ġunju, 2004, ġew
nominati Kuraturi Deputati sabiex jirrapreżentaw lis-
Socjeta' estera Shanghai Sando Imp. & Exp. Corp.**

II-Qorti:

Rat l-Att tač-Ċitazzjoni mressaq fid-19 ta' Mejju, 2004, li
bih l-attur *nomine* ippremetta;

Illi huwa l-proprjetarju tad-dritt registrat mal-Kontrollur tad-
Dwana (Dok MMR 1 u MMR 2) msejjaħ Rolex, liema dritt

ġie reġistrat f'Malta l-ewwel darba fis-17 ta' Frar 1970, mogħti n-numru tar-reġistrazzjoni 10367, liema dritt kien ġie mġedded kif tirrikjedi l-Liġi, l-aħħar darba fi 17 ta' Frar 1998;

Illi fit-tmienja (8) ta' April ta' din is-sena elfejn u erba' (2004) ġewwa l-Port Fieles, Marsaxlokk, Malta daħal container bin-numru CCLU 208506/1 fuq il-vapur MV NORASIA BELLATRIX liema container kien fih disa t'elef u disa mija u tletin (9930) arloġġ tal-marka tal-marka Rolex, li l-attur nomine kien issuspetta li kienu foloz;

Illi mill-kampjuni li ttieħdu mill-attur nomine jirriżulta li l-arloġġi kienu foloz (Dok MMR 3);

Illi l-attur nomine talab lill-Kontrollur tad-Dwana sabiex jiddetjeni l-merkanzija suspetta ġewwa Malta (Dok MMR 4) sabiex a tenur ta' l-artikolu 7 tal-Kapitolu 414 tal-Liġijiet ta' Malta huwa jipproċedi ċivilment għal deċiżjoni dwar in-natura tal-merkanzija detenuta;

Illi din il-merkanzija inqabbdet mill-Port Fieles ta' Malta u l-Kontrollur tad-Dwana jaf biss min kellu jirċievi l-konsenja tal-merkanzija ċioe' Wang Liangguo Zhenwu Evripidou u Zhang Xiluan Suiqiu Cladstonos;

Għaldaqstant l-attur nomine talab lil din l-Onorabbli Qorti, għaliex m'għandiex għal dawn ir-raġunijiet premessi:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi illi l-konsenja ta' l-arloġġi tal-marki Rolex misjuba fil-container numru CCLU 208506/1 li wasal fil-Port Fieles, Marsaxlokk fuq il-vapur MV NORASIA BELLATRIX, huma foloz, u dan okkorrendo bin-nomina ta' esperti nominati għal dan il-fini;
2. Tiddikjara li l-manufatturar u l-produzzjoni ta' dawn l-arloġġi minn terzi persuni mhux magħrufa, jilledi d-drittijiet ta' l-attur nomine bħala proprjetarju reġistrat, skond il-Liġi ta' Malta, tal-marka ta' l-arloġġi ROLEX.
3. Tordna lill-Kontrollur tad-Dwana u l-Pulizija Eżekuttiva jew min minnhom sabiex fil-preżenza ta' l-attur nomine jew rappreżentanti tiegħu, jiddistribwgu l-arloġġi

Kopja Informali ta' Sentenza

foloz fi żmien qasir u perentorju li jogħgobha tiffissa l-Qorti.

Bl-ispejjeż, kompriżi interessi fuq id-depożitu neċessarju sabiex il-merkanzija inżammet Malta mill-Kontrollur tad-Dwana, l-ispejjeż sabiex il-container u l-merkanzija jinżammew mill-istess Dipartiment tad-Dwana, l-ispejjeż dovuti in konnessjoni ma' l-eliminazzjoni tal-merkanzija falza kontra l-konvenut li minn issa huwa ngunt għas-subizzjoni.

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attur *nomine*, flimkien mal-erba' (4) dokument meħmużin magħha;

Rat id-degriet tagħha tat-22 ta' Lulju, 2004, li bih tat direttivi lill-attur *nomine* dwar tressiq ta' xhud u provi;

Rat ix-xhieda mressqa mill-attur *nomine* bil-meżż tal-affidavit¹;

Rat in-Nota tal-Eċċezzjonijiet imressqa mill-Kuraturi Deputati fis-16 ta' Diċembru, 2004, li biha eċċepew;

1. Illi f'dan l-istadju huma ma humiex edotti mill-fatti tal-kawża billi sa issa għadhom ma ikkomunikawx mas-soċjeta' estera minnhom rappreżentata.

2. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-Dikjarazzjoni maħlufa u n-Nota tax-Xiehda tal-Kuraturi Deputati;

Rat in-Nota spjegattiva mressqa mill-attur *nomine* fl-4 ta' April, 2005, b'riferenza għas-sottomissjoni magħmula mill-Kuraturi Deputati waqt is-smiġħ tat-22 ta' Marzu, 2005;

Semgħet lill-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

¹ Paġġ. 50 u 53-5 tal-proċess

Ikkunsidrat:

Illi b'din il-kawża, il-kumpannija attriċi qegħda titlob li jiġi dikjarat li kunsinna ta' arloġġi tal-idejn li ddaħħlet f'Malta kienet falza u għalhekk qegħda titlob il-qerda tagħha;

Illi l-azzjoni attriċi tinbena fuq dak li tipprovdi l-liġi fl-Att tal-2000 dwar id-Drittijiet ta' Proprjeta' Intellettuali (Miżuri Intrakonfini)², b'mod partikolari l-artikolu 8 tal-istess Att. Din l-azzjoni ;

Illi mill-provi dokumentali mressqa mill-attur *nomine* jirriżulta li sa minn Frar tal-1970³, il-kumpannija attriċi kienet is-sid registrat f'Malta ta' *Trademark* relattiv għal arloġġi tal-idejn, arloġġi, ġojjellerija, strumenti elettronici, tagħmir u makkinarju elettroniku. B'żieda mal-imsemmija Marka tal-kummerċ, f'Diċembru tal-1979⁴, l-istess kumpannija attriċi kienet irregistrat f'Malta *trademark* ieħor għall-prodotti "Rolex" konsistenti fl-istess ħwejjeġ u wkoll kronometri u kronografi, flimkien mat-tikketti jew marki distintivi dwarhom;

Illi jirriżulta li nhar il-Ħamis, 15 ta' April, 2004, id-Dipartiment tad-Dwana żamm ir-rilaxx tal-oġġetti mertu ta' din il-kawża waqt spezzjoni li kienet qegħda ssir, u għarraf minnufih lill-attur *nomine* b'dik is-sejba. Jidher li l-kumpannija mħarrka kienet l-ispeditriċi tal-oġġetti miżmuma⁵. Fl-imsemmija spezzjoni tqanqal dubju dwar il-kontenut tal-*container* għaliex irriżultat densita' differenti minn dak li kellu jkollu skond l-affarijiet li kien dikjarat li għandu fih – jiġifieri peduni. Jirriżulta wkoll li s-sigill li kellu l-*container* ma kienx imbagħbas, u kien l-istess wieħed li sar qabel inbeda l-vjaġġ⁶;

Illi minnufih, l-attur *nomine* talab lill-Kontrollur tad-Dwana jżomm ir-rilaxx tal-imsemmi *container*⁷. Il-Kontrollur laqa'

² Kap 414 tal-Liġijiet ta' Malta

³ Trademark Nru. 10367, Dok "MMR1", f'paġ. 5 tal-proċess

⁴ Trademark Nru. 13881, Dok "MMR2", f'paġ. 6 tal-proċess

⁵ Shipping Cargo Manifest f'paġ. 69 tal-proċess

⁶ Xhieda ta' George Agius, f'paġ. 53 tal-proċess

⁷ Dok "MMR4", f'paġ. 34 tal-proċess

t-talba wara li ntwera d-dokumentazzjoni meħtieġa mill-kumpannija attriċi dwar il-jeddijiet tagħha u l-interess tagħha li tressaq l-ilment dwar il-konsenja miżmuma. Jidher ukoll li sa dak inhar, kien sar kuntatt mal-imħarrek li kien qal li kien lest jawtorizza lill-Kontrollur li jeqred l-imsemmija oġġetti;

Illi, minbarra dan, l-attur *nomine* ikkomunika mal-kumpannija attriċi li f'issritlu f'liema aspett l-oġġetti miżmuma kienu jidhru li ma kinux prodotti ġenwini tagħha, u dan f'rapport dettaljat imħejji minn ditta f'Ġinevra, l-Isvizzera⁸ dwar kampjun ta' sittax-il arloġġ li kien jagħmel parti mill-kunsinna sħiħa ta' 'l fuq minn disat elef u disa' mitt arloġġ merfugħa f'disgħa u erbgħin (49) minn erbgħa u sebgħin (74) kaxxa tal-kartun, moħbijin taħt kwantita' ta' ħwejjeġ ta' taħt tan-nisa;

Illi jirriżulta li l-imsemmija kunsinna waslet fil-Port Ħieles ta' Malta ġimgħa qabel inżammet mill-Kontrollur, go *container* CCLU 208506/1 abbord il-bastiment *Mv Norasia Bellatrix*. Dan il-bastiment baħħar mill-port ta' Shanghai, fir-Repubblika Popolari taċ-Ċina fis-16 ta' Marzu, 2004, u kellu jtemm il-vjaġġ fil-Port ta' Pireus, fil-Greċja. Il-polza ta' tagħbija ma kienet tindika l-ebda isem ta' destinatarju tal-kunsinna. Madankollu, fuq l-istess polza kien hemm l-isem ta' żewġ persuni b'indirizz f'Ateni li lilhom kellha tiġi mgħarrfa l-wasla tal-merkanzija;

Illi l-merkanzija mertu tal-kawża qegħda tinżamm mill-Kontrollur tad-Dwana f'maħžen taħt il-kontroll tiegħu;

Illi meta jitqiesu l-fatti fuq imsemmija ma' dak li tipprovdi l-liġi, jinstiltu l-konkluzjonijiet li ġejjin:

a) il-kumpannija attriċi hija detentriċi ta' dritt li għalih japplika l-Att VIII tal-2000, u dan kif imfisser fl-artikolu 2 tiegħu;

b) illi l-oġġetti mnizzla l-art f'Malta ma kellhomx marka li saret bil-kunsens tal-kumpannija attriċi u lanqas

⁸ Dok "MMR3", f'paġġ. 7 sa 33 tal-proċess

jidher li ġew manufatturati bil-kunsens tagħha, u dan għall-finijiet tal-artikolu 3 tal-imsemmi Att;

c) li d-dħul tal-imsemmija oġġetti huwa projbit, ladarba jikser il-jeddijiet tal-kumpannija attriċi;

d) jidher li l-kumpannija attriċi wettqet ukoll l-obbligi tagħha dwar tagħrif mogħti lill-awtoritajiet kompetenti f'Malta għall-finijiet tal-artikolu 5 tal-Att;

e) it-talba tal-kumpannija attriċi biex il-konsenja ta' oġġetti in kwestjoni tiġi meqruda hija waħda mill-effetti li l-ligi⁹ taħseb għalihom dwar id-dħul f'Malta ta' ħwejjeġ falsifikati li jiksru l-jeddijiet ta' proprjeta' intellettuali ta' xi persuna, kif imfissra fl-artikolu 2 tal-Att; u

f) il-falsita' tal-imsemmija ħwejjeġ tinsab ippruvata fi grad tekniku biżżejjed, u ammissibbli fil-ligi, li l-Qorti ma tħossx il-ħtieġa li taħtar espert biex jagħmel kostatazzjonijiet oħrajn, mingħajr ma tkun qegħda b'hekk iżżid l-ispejjeż inutilment;

Illi għalhekk il-Qorti ssib li l-attur *nomine* wera tajjeb biżżejjed li l-kumpannija attriċi kellha raġun temmen li l-arloġġi tal-idejn li ddaħħlu f'Malta kif fuq ingħad kienu jiksru l-jeddijiet intellettuali tagħha kif imħarsin minn qabel mill-awtoritajiet Maltin, u li l-ħelsien tagħhom mill-Kontrollur tad-Dwana jkun ifisser telf finanzjarju kbir li ma jkunx ħafif għaliha li tagħmel tajjeb għalih jekk mhux biż-żamma għal dejjem tagħhom jew bil-qerda tagħhom, ukoll jekk kien maħsub li l-aħħar destinazzjoni kienet sejra tkun f'pajjiż ieħor barra minn Malta;

Illi jibqa' li l-Qorti tqis is-sottomissjoni magħmula mill-għaref Kuratur Deputat waqt is-smiġħ tat-22 ta' Marzu, 2005, jiġifieri li ladarba l-kumpannija mħarrka ma tissemmiex fil-premessi taċ-Ċitazzjoni, ma hemm xejn x'jorbotha mal-kawża, u fil-kawża messhom issejñu ż-żewġ destinatari ta' nazzjonalita' ċiniża li jissemmew fil-polza ta' tagħbija. Dwar din is-sottomissjoni, il-Qorti tgħid

⁹ Art. 8(1)(a) tal-Kap 414

li l-għan ewlieni ta' proċedura ġudizzjarja meħuda taħt id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu 414 tal-liġijiet ta' Malta huwa dak li ħwejjeg jew oġġetti li jirriżulta li jkunu foloz u li jkunu ddaħħlu f'Malta, wkoll jekk biss għaddejjin minn Malta għal xi destinazzjoni oħra, bi ksur ta' xi jedd imħares mill-istess liġi, jiġu miżmuma milli jissoktaw il-vjaġġ tagħha jew milli jitħalles jinħarġu fuq is-suq lokali. Il-liġi, maħsuba biex toħloq xibka ta' ko-operazzjoni internazzjonali kontra t-traffikar ta' merkanzija falza, tqis li tiffoka fuq il-ħarsien tas-sidien registrati ta' marki ta' kummerċ ġenwini u dan b'jedd ta' azzjoni fuq l-oġġetti nfushom allegati li huma foloz, fil-ġurisdizzjoni li jkunu jinsabu fiha. B'dan il-mod, ma jkunx hemm il-biżgħa li l-merkanzija tilħaq tingarr 'il barra jew tilħaq tinbiegħ sakemm tiġi identifikata sewwa;

Illi l-liġi ma tgħid xejn kontra min għandha ssir azzjoni bħal din, u jidher li l-ħtieġa ta' kawża hija maħsuba biex il-Qorti tagħti direttiva b'sentenza dwar x'għandu jsir mill-ħwejjeg miżmuma mill-Kontrollur, bla ma tħalli fid-diskrezzjoni arbitrarja tal-istess Kontrollur, sid jew terza persuna. L-artikolu 7(2) tal-Att ukoll jidher li jħalli miftuħ lid-detentur ta' dritt l-għażla kontra min jixtieq imexxi l-kawża. Jidher li l-legislatur ħaseb f'dawn it-termini għaliex, minħabba l-kwalita' falza u x'aktarx kriminali tal-merkanzija, mhix ħaġa kbira li d-dokumenti tal-ġarr tal-merkanzija jkun fihom indikazzjonijiet ta' persuni fittizji jew kumpanniji jew korporazzjonijiet li ma jeżistux;

Illi l-Kuraturi Deputati ma talbux formalment is-sejħa fil-kawża taż-żewġ persuni msemmija, kif irid l-artikolu 961 tal-Kap 12. Iżda fuq kollox, minħabba li l-istess żewġ persuni jidher li huma domiciljati fil-Greċja, is-sejħa fil-kawża tagħhom kienet trid isseħħ bil-ħatra ta' Kuraturi Deputati wkoll;

Illi mbagħad irid jingħad li l-kumpannija mħarrka tirriżulta li f'isimha tgħabbiet u ntbagħtet il-kunsinna mill-port tat-tluq tal-vjaġġ u għalhekk ma jistax jingħad li hija estraneja għall-interess li għandha l-kumpannija attriċi f'din il-kawża. Il-ġudizzju għalhekk, fil-fehma tal-Qorti, huwa wieħed sħiħ u kostitwit kif imiss bil-ħatra tal-Kuraturi Deputati. Il-Qorti,

fl-istess waqt, tagħraf u tfañhar il-premura tal-istess Kuraturi Deputati li, fit-twettiq għaqli tal-ħatra tagħhom, qanqlu din il-kwestjoni fl-aħjar interess tal-gustizzja u mhux biex itawlu jew ifixklu l-proċess. Ta' min jgħid li, jekk tassew jirriżulta li xi terzi persuni mhux magħrufa għandhom ilment dwar il-proċedura meħuda, l-liġi nnifisha tagħtihom rimedju kontra l-parti attriċi jekk kemm-il darba jsir abbuż minn proċeduri bħal dawn¹⁰;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tiddeċiedi billi:

Tilqa' l-ewwel u t-tieni talbiet attriċi u tiddikjara li l-oġġetti maqbudin u miżmuma mill-Kontrollur tad-Dwana, konsistenti f'arloġġi tal-idejn kienu foloz għall-finijiet u effetti kollha tal-Att VIII tal-2000, u senjatament għaliex jiksru drittijiet vestiti tal-kumpannija attriċi skond id-dispożizzjonijiet tal-Kap 416 tal-Liġijiet ta' Malta;

Tilqa' t-tielet talba attriċi u tordna lill-Kontrollur tad-Dwana sabiex jipproċedi għall-prattiki kollha meħtieġa, inklużi l-għoti minnu ta' kull direttiva lilu mogħtija b'setgħa mil-liġi, għall-qerda tal-kunsinna tal-oġġetti foloz fuq imsemmija, u dan sa mhux aktar minn xahar kalendarju minn dak inhar li jiġi notifikat, a kariku tal-kumpannija attriċi, b'kopja awtentikata ta' din is-sentenza;

Tordna li sa mhux iżjed tard minn ħmistax-il (15) jum tax-xogħol minn dak inhar li l-ordni tal-Qorti għall-qerda tal-oġġetti titwettaq, il-Kontrollur tad-Dwana jdañhal Nota fl-atti ta' din il-kawża li biha jgħarraf lill-Qorti bl-eżekuzzjoni tal-ordni tal-qerda mogħtija b'din is-sentenza, jew, fin-nuqqas, ir-raġunijiet għaliex l-ordni ma tkunx twettqet; u

Tikkundanna lill-imħarrek iħallas l-ispejjeż kollha tal-kawża kif mitluba mill-attur *nomine*.

Moqrija

¹⁰ Art. 10 tal-Kap 414

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----